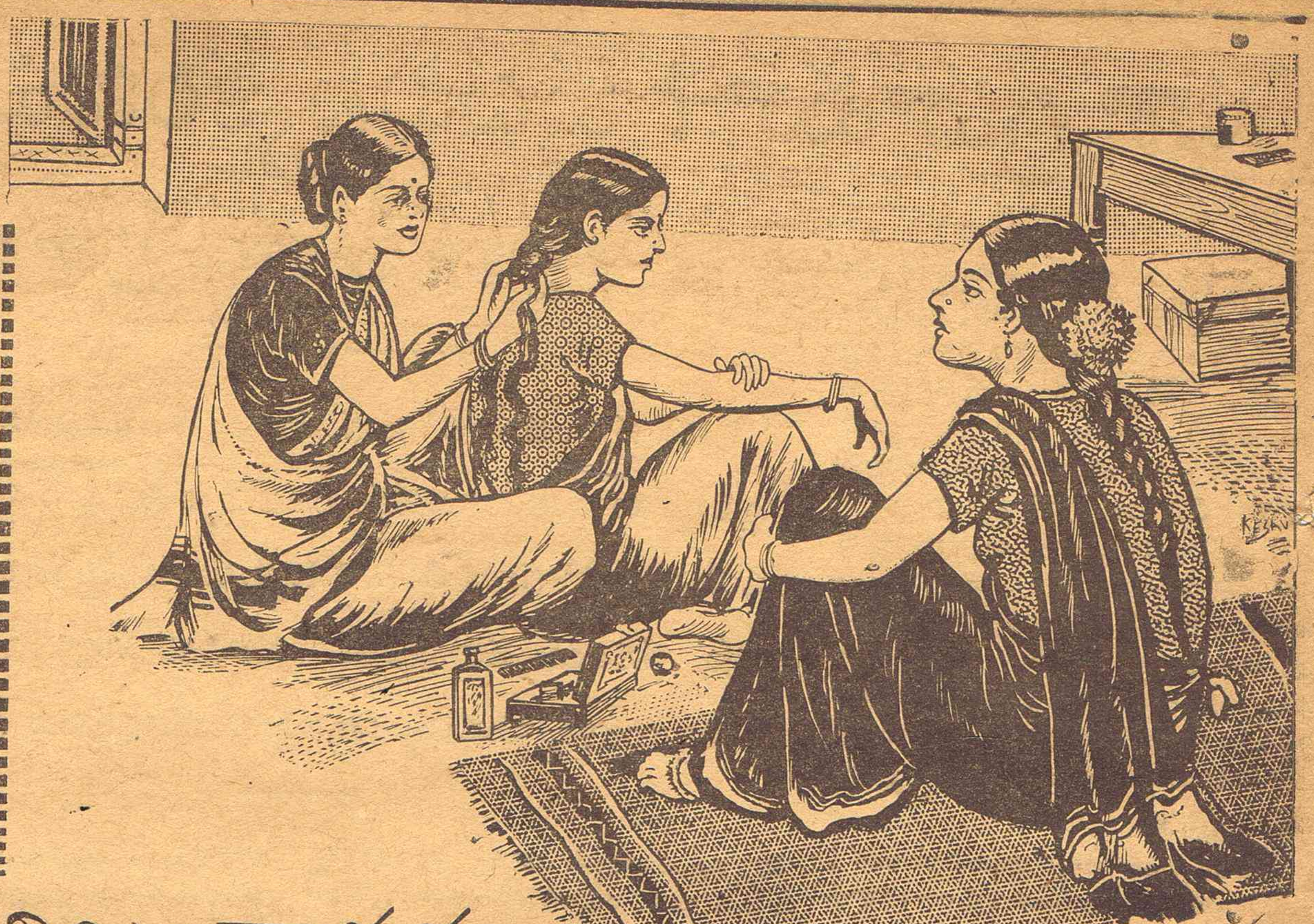

నిజందాగదు

కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

ఆ మాట కనకానికి తెలియకపోలేదు—నిజం దాగదు, బయటపడితీరుతుంది. అయితే మరి తను ఇప్పుడేం చెయ్యాలి? ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం ఆలోచించలేక బాధపడసాగింది కనకం.

ఈ పరిస్థితుల్లో మరొకతె అయితే ఏం చేసి ఉండేదో కాని ఆమెకుమాత్రం ఏ ఉపాయమూ తోచలేదు. వ్యవహారం ఇంతదాకా వచ్చిన తరువాత తను ఇప్పుడు ఏంచేసినా చిక్కే; ఏంచెయ్యకపోయినా చిక్కే!

ఇది ఇంకొకరిని సలహా అడిగేవిషయమైనా కాదు మరి. ఉన్నదంతా చెప్పేస్తే తనను ఎవ్వరూ క్షమించరు. కొంతమార్పుచేసి తనమీద ఏమీ నిందమోపటానికి వీలులేకుండా చెబితే నవ్వుతారు. ఏది దారి?

మొదట్లోనే—మొట్టమొదట్లోనే—తను ఒక విధంగా ప్రవర్తించిఉంటే తనకీ సమస్య తప్పిఉండేది అని అనటానికి కూడాలేదు ఖర్మం!

ఇదీ జరిగిన సంగతి. పదిహేనురోజులకిందట వేసవిశెలవులకు ఇంటివారబ్బాయి ప్రకాశం పట్టణంనించి వచ్చాడు. అతను నాలుగురోజులకు వస్తాడనంగా అతని భార్య సౌభాగ్యం పుట్టింటినించి వచ్చింది. విశాలమైన కళ్లూ, తళతళమెరిసే చెక్కిళ్లూ, అందమైన కోలమొహమూ, మహా నాజూకైన నడకా—సౌభాగ్యం మంచి అందగత్తె. ఆపిల్లకూ తనకూ మంచి స్నేహమయింది, ఒకరినొకరు చూసుకున్న క్షణంనించీ.

సౌభాగ్యం భర్తకోసం ఆదుర్దాగా ఎదురు చూస్తున్నట్టు తనకు సులభంగా తెలిసిపోయింది. తామెంత అన్యోన్యంగా ఉండేదీ సౌభాగ్యం తనతో దాచకుండా చెప్పేసింది. తనూ, తన భర్తాకలిసి తీయించుకున్న ఫోటోలు నాలుగు చూపించింది తనకు. ఫోటోలోనే ప్రకాశం ఎంతో అందమైనవాడుగా కనిపించాడు. కాని చూడవలిసింది అతని ఫోటోను కాదు—అతన్నే. రాజు—అతని దగ్గిర చక్రవర్తుల కుండదగిన కళ ఉంది. అతని మాటల్లోకూడా అంతదర్జా ఉంది. అతని చూపుకూడా భయంఎరగని సూటిఅయిన చూపు. కాని అందులో కాఠిన్యం లేదు. చూపే ఇంత చేసింది.

వచ్చిననాడే ప్రకాశం తను బావిదగ్గిర చెంబులు తోలుస్తుండగా స్నానం చెయ్యటానికి వచ్చి తనవంక ఆచూపు చూశాడు. వెంటనే తనకు మతిపోయినట్టయింది. అతని కళ్లు పలకరించగలవు—అదేంచిత్రమో!—తనను పలకరించినై. ఎంతో సహజంగా, తప్పచేస్తున్న భీతే లేకుండా!

ఆతరవాత ప్రకాశం తనవంక అట్లాగే చూస్తూ వచ్చాడు. తన కేమనుకోవటానికీ తోచలేదు. సౌభాగ్యంవంటి భార్యను పెట్టుకుని అతను తనను చూడగానే మోహించాడనుకోవటం కష్టమైంది. అతను భార్యకన్న తనను ఎక్కువగా భావించటం అసాధారణమైనప్పటికీ అసంభవం మాత్రంకాదు. ఐనా దీని అంతేమిటో కనుక్కోవాలనే తెగులు తనకు పుట్టింది—దాచటం దేనికి?

ఆ తరవాత తను అవకాశం దొరికినప్పుడల్లా—మూడోవాడికి తెలియకుండా—అతనివంక తదేకదృష్టిగా చూడటం మొదలుపెట్టింది. ఈపని చెయ్యటానికి తను లేని అవకాశాలుకూడా కలిపించుకోసాగింది. ఎవరైనా తనమనస్సు పగలగోసిచూసి తప్పపడతారని ఒక చెంప భయంగానే ఉండేది. కాని తను కొంత సాహసించింది. ఆసాహసంవల్ల తన కేదో తృప్తికూడా కలిగేది.

ఇట్లా రెండురోజులు గడచినతరవాత ప్రకాశం కళ్లలోకి తనవంక చూస్తున్నప్పుడు ఒకవిచిత్రమైన మార్పు—ఒకవిధమైన స్వతంత్రభావంతో కూడిన చిరునవ్వు—రాసాగింది. అప్పటినించీ తనకూ అతనికి ఏదో ఆహ్లాదకరమైన బాంధవ్యం—బంధం—ఏర్పడ్డట్టు అనిపించింది తనకు. ఈ బంధం తనకూ అతనికీ తప్ప మరొకరికి అర్థంకావటం కష్టం. ఇంతమాత్రంచేత తన పాతివ్రత్యానికి కలిగే ఆటంకంకూడా ఏమీలేదు కనుక తన అంతరాత్మ తన నేమీ బాధించలేదు.

కాని ఆరాత్రి చీకట్లో తను భోంచేసి చెయ్యి కడుక్కుని వస్తుండగా ప్రకాశం తనను వెనకనించి వచ్చి ఆలింగనంచేసుకుని మెడమీద ముద్దుపెట్టుకుని ఏమీజరగనట్టు నిశ్చింతగా వెళ్లిపోయినందుకు తనా బాధ్యురాలు? ఇందువల్ల తనకు ఏమాత్రమైనా సుఖంకలిగినా అది తనతప్పుకాదు. తనను . తనభర్త అంతప్రేమగా పరామర్శించి ఎంతకాలమయిందో! ప్రకాశం ఆపని చెయ్యకపోతే బాగుండేదని తను అనుకోకపోలేదు. అందువల్ల కలిగిన సుఖాన్ని తను హృదయంలో దాచిపెట్టి ఆరాధించలేదు. చేసుకున్నవారికి చేసుకున్నంతా! తనకు ఇటువంటి అల్పసుఖాలు తనభర్త ఇవ్వకపోతే లేకుండా జరుపుకుపోవాలేకాని వీటికోసం దేశంమీద ఉన్న మగవాళ్లందరిమీదా పడటమేనా?

పుణ్యపాపాల సంగతి అట్లా ఉంచి ఎవరైనా చూస్తే ఎంత అప్రతిష్ఠ? అతనికేం, మగవాడు. ఆక్షణాన తన భర్తగాని, అత్తగారుగాని, ఆడబిడ్డగాని, అవతలిభాగంలోనించి సౌభాగ్యంగాని, ప్రకాశంచెల్లెలుగాని, తల్లిగాని, తండ్రిగాని—ఎవరు దొడ్లోకి వచ్చినా తనగతి ఏమై ఉండును!

అతను అంత సాహసి! నలుగురూ చూస్తుండగానే అతను భార్యను వీపుమీద తడతాడు. ఆపిల్లభుజాలమీద చేతులుపెట్టి వంగి ఆమెచెవిలో రహస్యం చెబుతాడు. ఆమె కూర్చున్న మంచంమీదే కూర్చుంటాడు. ఆపనులే మరొకరు చేస్తుంటే లేకితన మనిపిస్తుంది. కాని అతను చేస్తే అనిపించదు—అతని తెలివితేటలెటువంటివో!

పరపురుషుణ్ణి స్పృశించాలనే యావ తనకు ఏకోశానా లేదు—స్వర్గసౌఖ్యంకోసమైనాసరే. తను పెద్దపెద్దపతివ్రతలజాబితాలో చేరుదామని కూడా కాదు. ప్రకాశంమీద తనకు మనస్సుపోకపోలేదు. పోయి ఏమిటి చేసేది? అతనివల్ల సుఖించేయోగ్యత తన కుంటే ప్రకాశం తనకే భర్త అయేవాడు. అదే తన వేదాంతం. ఏదో వేదాంతం లేకపోతే ఈ ప్రపంచంలో ఎట్లా నెగ్గుకురాగలంగనకా!

అనుకోవటమేగాని వెనకనించి వచ్చి పరపురుషుడు ఆలింగనం చేసుకున్నతరువాత ఈ దిక్కుమాలిన కలికాలంలో ఏ సీత అయితే ఏం చేస్తుంది? అరుస్తుందా? నలుగురూ వచ్చి ఏం జరిగిందని అడుగుతారు. జరిగినసంగతి చెబితే మరుక్షణంనించీ ఆ మనిషిని కొంతవరకు చెడిపోయినమనిషికిందే చూస్తుంది లోకం. లేక "నన్ను అతను ముట్టుకోబోయినాడు" అని అంటే, కొంతమందిఅయినా "అబ్బో! ఏం విపరీతం మనిషిరా? మగవాణ్ణి పక్కగానైనా వెళ్లనివ్వదే! ఎంత పతివ్రత!" అని హేళన చేస్తారు... ప్రకాశాన్ని అల్లరిచెయ్యాలని తనకు లేకపోవటం ఒక పాయింటుకాదు!—అతన్ని అల్లరిచెయ్యాదలచుకున్నా తనకు అవకాశంలేదు కనక.

ఆనాటినించి ఈనాటివరకూ — ఈ పదిపన్నెండురోజుల్లోనూ—ప్రకాశం తనమీద ఏడెనిమిదిసార్లయినా చెయ్యివేశాడు. రెండు సార్లు తనను గాఢంగా కౌగిలించుకుని ఆప్యాయంగా ముద్దుపెట్టుకున్నాడు. అనేకసార్లు తనని 'కనకం' అని రహస్యంగా పలకరించాడు. ఆ పిలుపులో విద్యుత్ప్రసారం ఉంది.

అతను ఇటువంటి పని చేసినప్పుడల్లా తన జీవితం ఒక్కసారి వెలిగినట్టవుతుంది. ఈ వెలుగు మూలకంగా తన మిగతాజీవితం మరీ గాఢాంధకారంలో ఉన్నదనిపిస్తున్నది. తన కతను సుఖం కలిగించటంలేదనుకోవటం అనవసరం — అసత్యం కూడానూ. అతనిమీద కోపం తెచ్చిపెట్టుకోవటంకూడా అనవసరమే—పైగా అసాధ్యం. తనని ఇంత ప్రమాదస్థితిలోకి తెస్తున్నందుకు ఏమైనా కోపం కలిగిఉంటే, అది కాస్తా మొన్న అతను "కనకం, నే నెప్పుడో నీ కొంపతీస్తాను. నీకాపరం చెడగొట్టుతాను...నీకోసం చెయ్యి చాచకుండా ఉండలేకపోతున్నాను. ఏం చెయ్యను?" అనగానే చప్పున చల్లారిపోయింది.

తప్పులోకూడా మంచితప్పూ, చెడుతప్పూ అంటూ ఉంటుందో ఏమో! ప్రకాశం ఏంచేసినా తన అంతరాత్మకు వెగటుగా ప్రవర్తించదు. అతను ఒక్క అసహ్యమైనమాట నోటివెంట అనలేదు; ఒక్క కౌగిలింత—ఒక్క ముద్దు—ఇంతకంటె అధికంకోసం తనను నిర్బంధించలేదు. అతను ఏం చేసినాసరే "ఇవాళనించీ నాలో కలుషం ప్రవేశించింది. నే నిక చెడిపోయినవాళ్లలో జతే!" అనిపించదు.

ఇవాళవరకూ తన అదృష్టం బాగుంది. కాని ఇట్లా ఇక ఎంతోకాలం వెళ్లదు. వెళ్లటం అసంభవం. ఎప్పుడో ఎవరో చూస్తారు. అసలు ఇంతకాలం ఇట్లా జరిగిఉండటమే ఆశ్చర్యం. ఇదివరకే ఎవరైనా పసిపట్టి బయటపడకుండా సమయంకోసం కనిపెట్టుకున్నారేమో అని భయంగా ఉంది. తన ఆడబిడ్డ కాలాంతకురాలు! ఆవిడ మామూలుగా తనవంక చూస్తూంటేనే అంతరాత్మను పరీక్షిస్తున్నట్టుంటుంది. ఈపది పన్నెండు రోజులనించీ ఆవిడకేసి చూడటానికే తనకు దడగా ఉంది!

తన కిప్పు డేదిదారి? ఈ పద్మవ్యూహంలోనించి తను బయటపడటం ఎట్లా? ప్రకాశం మీద తన పంచప్రాణాలూ ఉన్నై. ఉంటే ఏం? అంతగా అయితే అతనికోసం రహస్యంగా తపించవచ్చును. అందువల్ల ప్రమాదంలేదు. కాని ఇదంతా బయటపడిపోతే తన ప్రపంచమంతా తారుమారవుతుంది. అటు తన పుట్టింటివారికీ, ఇటు అత్తవారివైపువారికీ శాశ్వతమైన తలవంపూ, తనకు ఆత్మహత్యా తప్ప మరేమీలేదు. నిజం ఎట్లాగూ బయటపడుతుంది. బయటపడి తీరుతుంది' మున్మాటికీ నిజం!

* * *

కొద్దిపాటి జ్వరంగా ప్రారంభించిన ప్రకాశం వ్యాధి మందులకు ఎదురుతిరిగి అతన్ని మంచానపడదోసి లంఖణాలు చేయిస్తున్నది. పైగా అతనిది కాస్తపైత్యశరీరమో ఏమోకాని అప్పుడప్పుడూ బిగ్గరగా కలవరించటమూ, సంధించినట్టు మాట్లాడటమూ కూడా ఉంటున్నది.

"ఇప్పటికి పదిలంఖణాలు. టైఫాయిడ్ జ్వరమే అయితే ఇంకాపదిరోజు లిట్లాగే వెళ్లుతుంది. ఆతరవాత మళ్లీ ఒకనెలదాకా కోలుకోడు. అప్పటికి శలవలు దాదాపు అయిపోవస్తూ ఉంటై. ఇది నాకోసమే వచ్చిందేమో!" అని కనకం లోలోపల సంతోషించింది. కనకంఅంతరాత్మ ఈ విధమైన ఆలోచనలను తీవ్రంగా ఖండించింది. కాని అంతరాత్మను లక్ష్యంచేసి ఏఆడది నెగ్గుకురాగలదు? కనకం అంతరాత్మను గడ్డిపరకకింద తోసిపారేసింది. ఆమెకు ఒకటేచింత—ప్రకాశానికి వచ్చిన జబ్బు టైఫాయిడ్ కాదేమోనని! డాక్టరు ఆవిషయం రూఢిగా చెప్పలేదు—అసలాయననోటివెంట మాటేరాదు. "రోగం ఏమిటండీ" అని నిలవదీసిఅడిగితే "ఏదైనా వీరు ఒకటే. నాలో నమ్మకంలేకపోతే ఇంకో వైద్యుణ్ణి పెట్టుకోండి!" అని నిర్మొహమాటంగా అన్నాడు. పేరుపడ్డవాడు ఏమంటే చెల్లదు కనక!

ఒకనాడు సాయంకాలం సౌభాగ్యం కనకందగ్గిరికి కంట నీరు పెట్టుకుంటూ వచ్చి కూర్చుని, ఎంతప్రశ్నించినా కారణం చెప్పలేదు. కనకానికి జడవేస్తూఉండిన ఆడబిడ్డ "ఊరుకో, అమ్మాయి, ఇంతలో వచ్చిన ప్రమాదం ఏమీ లేదులే!" అన్నది.

"అది కాదండీ, అక్కగారూ!...మగవాళ్ల మనస్సు తెలుసుకోవడం ఎంతకష్టమండీ!" అన్నది సౌభాగ్యం.

కనకంఆడబిడ్డ నవ్వి "ఆడవాళ్ల విషయం మగవాళ్లూ అట్లాగే అంటారు. దీనికి అంతేమిటి? ఇంతకూ ఇప్పుడు జరిగిందేమిటి?" అని అడిగింది.

సౌభాగ్యం కాస్త ఆపుకున్నదుఃఖాన్ని మళ్లీ తెచ్చుకుంటూ "మావారు ఇవాళల్లా వాళ్ల సరోజినిని గురించే కలవరిస్తున్నారు! నన్ను గురించి ఒక్కసారన్నా కలవరించలేదు ఇన్నిరోజులూ" అన్నది.

కనకమూ, ఆడబిడ్డా ఇద్దరూ బిగ్గరగా నవ్వారు.

"సరోజిని ఎవరమ్మా?" అని అడిగింది కనకం.

"వాళ్ల మేనమామకూతురు. ఎప్పుడైనా వస్తుంది. వీరంటే చాలాప్రేమ. ఏమివరసౌతుం దనుకున్నారు. అందుకు నాకేమీ రోషం లేదు. మగవాళ్లు మనవాళ్లయితే పైఆడవాళ్లే

అంతర్జాతీ[illegible]

హిట్లరుకు ముసొలోనీ హెచ్చరిక

మధ్య యైరోపాఖండ పరిస్థితులు

(౦)

స్పెయిను అంతర్యుద్ధం - ముసొలోనీ ఎత్తు

జెకోస్లవోకియాలో సంప్రదింపులు

(కె. కె. శాస్త్రి బి. ఏ. బి. ఎల్.)

మొత్తముమీద స్పెయినులో అంతర్యుద్ధం మరల స్తంభించిందని చెప్పాలి. ముసొలోనీ పంపిన సైనికుల సహాయంతో యింతవరకు ఫ్రాంకో సేనాని అంతర్యుద్ధం నడిపించాడు కాని ఆయుధ బలము తక్కువగుటచే కొంత విరామము తీసికొనుచున్నట్లు కన్పడుతుంది. ఈబ్రోనదివద్ద పరిస్థితులలో మార్పు యేమీ లేదు. ఎస్ట్రిమదూరా ప్రాంతాలలో ప్రభుత్వసేనలు ఆకస్మిక దాడుల వలన సంపాదించిన స్థలాన్ని సంరక్షించటానికి ప్రయత్నాలు గావిస్తున్నారు. ఇరుపక్షాలవారు అన్యరాజ్యాలనుండి రావలసిన సైనిక ఆయుధ బల సహాయమునకు వేచియున్నట్లు కన్పడుతుంది. ఫ్రాంకో సహాయానికి యిటలీ నుండి సైనికబలాలు బయలుదేరినట్లును యింకను యిటలీ యిట్టి అపకృత్యాలు చేస్తుంటే యింగ్లండ్కు ఫ్రాన్సులు మిన్నకుండుట పాడిగాదనీ యింగ్లండులో ఆందోళన బయలుదేరింది. తాటస్థ్య సంఘ కార్యక్రమానికి ఎట్టి షరతులు లేని అంగీకారమును ఫ్రాంకో సేనాని గన్పరపకపోవటం వలన యికముందు ఫ్రాన్సు సరిహద్దులవద్ద కాపలా వుంచుట అవసర మని ఫ్రాన్సులో కార్మిక వర్గములందు ఆందోళన బయలుదేరింది. ఆంగ్ల ప్రభుత్వంవారుగాని ఫ్రాన్సులో మంత్రివర్గము వారుగాని ప్రజాందోళనమును గమనింపకుండ ఊరకున్నచో రెండు మంత్రివర్గాలకు త్వరలో స్వస్తి చెప్ప సూచనలు కన్పడుచున్నాయి.

ముసొలోనీ వేసిన యెత్తు

ఒకవంక ఫ్రాంకోకు సహాయము చేయుట మానెద నని వాగ్దానముచేస్తూ ముసొలోనీ ఆతనికి రహస్యంగా ఆయుధబలాన్ని సైనికసహాయాన్ని చేస్తూ ఉండటంవలన అతనిమాటలపై ఎంత నమ్మకముంచవచ్చునో స్పష్టపడుచుంది. ఆంగ్ల రాయబారి ముసొలోనీకి యిట్టిపనులు గావించుట పాడిగాదని చెప్పినట్లు తెలుస్తుంది. ఇట్టి అధర్మపుపనులు జరుగుటవలననే యింగ్లండు యిటలీల ఒడంబడిక అమలులోనికి రాకుండపోవటానికి ఆటంకాలు ఏర్పడుచున్నాయని ఆంగ్ల రాయబారి స్పష్టపరిచినాడట. కాని ముసొలోనీగాని, ఇటలీ విదేశాంగ మంత్రిగాని ఆంగ్ల రాయ బారి నిర్మొగమోటపుసంభావణల కెట్టి ప్రత్యుత్తర మును వెంటనే యివ్వలేదనీ, యీ విషయము ఆలోచిస్తామనీ చెప్పినారట. అసలు విషయమేమంటే మధ్యయైరోపాపరిస్థితులు విషమ రూపము దాలుస్తున్నాయని పెద్దరాజ్యాలవారందరు ఆవిషయములో నిమగ్నులైయుంటే, కన్పడకుండా ఫ్రాంకోకు సహాయము పంపి, స్పెయినులో అంతర్యుద్ధం త్వరలో ముగించాలని ముసొలోనీ ఎత్తువేశాడు. కాని యీ సంగతి ఆంగ్లమంత్రివర్గమువారు కనిపెట్టి, అట్టిపని జరగకుండ చేయాలని ఆలోచిస్తున్నారు.

మధ్యయైరోపా పరిస్థితులు

ఇక మధ్యయైరోపాలోనా పరిస్థితులు రాను రాను విషమరూపము దాలుస్తున్నాయి. 1914 వ సం. లో మహాసంగ్రామము అయిన తరువాత వర్సేల్సుసంధిక్రింద ప్రపంచశాంతి నెలకొల్పబడినట్లు అందరు సంతోషించారు. కాని 24 సంవత్సరములయిన తరువాత నేడు ప్రపంచపరిస్థితులు పరిశీలిస్తే అప్పటికిని యిప్పటికిని ఎట్టిభేదము లేదని స్పష్టపడుతుంది. రాజకీయంగా అన్నిరాజ్యాలలో నాయకులు- దూరాలోచనాపరులై మెలంగుటలేదని వ్యక్తపడుతుంది. ఐరోపాఖండ పరిస్థితులు విశదంకావలెనంటే ఒక్కమారు టూకీగానైనా ప్రతిదేశపు స్థితిగతులు విచారించాలి.

ఇంగ్లండు

ఇంగ్లండులో చాంబర్లేను మంత్రివర్గమువారు నియంతలతో సఖ్యతపడాలని ఆలోచిస్తున్నారు. తమ సామ్రాజ్యానికి ఎట్టిభంగం రానీయకుండా చేసికోవటమే వారి ముఖ్యోద్దేశం. తదితర దేశాల స్వాతంత్ర్యం మట్టిలో కలిసినా వారికి లెక్కలేదు. కాని నియంతలు హెచ్చు అధికారము పలుకుబడి పొందకుండా చేసేందుకు చాంబర్లేనుమంత్రివర్గమువారు ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఆర్థిక విషయాలలో తమపై నియంతలు ఆధారబడి యుండేటట్లు చేసికోవాలని చాంబర్లేను ఆలోచన. అట్టిపని జరగకుండేందుకు నియంతలు ప్రయత్నిస్తున్నారు. అయితే చాంబర్లేనుమంత్రివర్గపు విదేశాంగ విధానమువలన యింగ్లండు అపకీర్తిపాలగు చుండనని బలవత్తరమగు ప్రతికూలపక్షమొకటి బయలుదేరినది. చర్చిలు, లాయిడుజార్జి, సేసిలుప్రభువు, ఈడెన్, సింక్లేరు-వీరు ప్రతికూల పక్షపు అభిప్రాయాలను నిర్మొగమోటమితో ప్రకటిస్తున్నారు. విదేశాంగ విధానము పైననే యింగ్లండులో నేడు ఎన్నికలు జరిగినట్లయితే చాంబర్లేనుమంత్రివర్గము విరమించాలసివస్తుంది.

ఫ్రాన్సు

విదేశాంగ వ్యవహారములందు యింగ్లండుతో కలిసిమెలసి యుంటుంది. ఫ్రాన్సుదేశీయులలో చాలామందికి డిలాడీర్ ప్రధానిపై సంపూర్ణ నమ్మకము లేదు. విదేశాంగ వ్యవహారములలో యింగ్లండు అడుగు ఆజ్ఞలలోనుండి డిలాడీర్ ప్రవర్తించుట ఫ్రెంచిప్రజలకు యిష్టము లేదు. చాంబర్లేను ప్రోద్బలంవలన ఫ్రాన్సు రుష్యాల ఒడంబడికకు స్వస్తిచెప్పటానికి డిలాడీర్ ప్రయత్నిస్తాడా అను అనుమానం ప్రజలకుంది. కాని అట్టి ప్రయత్నం జరిగినట్లయితే డిలాడీర్ మంత్రివర్గము రాజీనామా యివ్వకతప్పదు.

జర్మనీ

ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతములన్న ఒక విధమగు ఏవగింపు జర్మనీప్రజలకు హిట్లరు తనదుష్టప్రచారమువలన కల్గించినట్లు చెప్పవచ్చు. యూదులను, కాథలిక్కు మతస్థులను నాజీ పక్షము వారు హింసిస్తున్నారు. పశుబలమే న్యాయము, ధర్మమను అభిప్రాయాన్ని నలుగడల వ్యాపింపచేయటానికి నాజీపక్షమువారు పూనుకున్నారు. ఐరోపాఖండమందున్న జర్మనీదేశీయుల నందరిని కలిపి, ఒకే సామ్రాజ్యంక్రిందకు తీసికొనిరావాలని హిట్లరు ఆశయం. తనచుట్టుప్రక్కలనున్న చిన్నరాజ్యాలలో జర్మనీ పలుకుబడి, అధికారం హెచ్చుగావాలని నాజీపక్షనాయకుల ఆలోచన. అందుకుగాను అన్ని దేశాలలో ఏదో ఒక సమస్యపై అసంతృప్తి ప్రబలముగుచున్నట్లుచేసి, అరాచకం పెంపొందించాలని రహస్యముగ వేసలవాండ్రను పంపి నాజీపక్షమువారు ప్రతిదేశపు రాజకీయాలలో అనవసరంగా జోక్యం కల్గజేసికొంటున్నారు. వీరు గావించుపనిని ఆపుదల చేయటానికి కొందరు వ్యక్తులు జర్మనీలోనే హిటలరుకు వ్యతిరేకంగా ప్రతికూలపక్షమును లేవదీసి రహస్యప్రచారం గావిస్తున్నారు. మహాసంగ్రామము వస్తే జర్మనీలో చాలమందిప్రజలు అస్త్రసన్యాసము గావించి నాజీపక్షమును పాతమార్చుటకు ప్రయత్నించెదరేమోఅను అనుమానం కల్గుచుండి.

ఇటలీ

రోమును సామ్రాజ్యాన్ని పూర్వంవలెనే స్థాపించి, శోభాయమానంగా వెల్గేటట్లు చేయాలని ముసొలోనీ ఆశయం. ఇంగ్లండు జర్మనీలకు విరోధం హెచ్చించి, వారిద్దరు కొట్టుకొనుచుంటే తాను లాభంపొందాలని ముసొలోనీ ఆలోచిస్తున్నాడు. ఆర్థికముగ యిటలీని క్లిష్టపరిస్థితులకు తీసికొనివచ్చి, వలసరాజ్యాక్రమణ మూలమునగాని యిటలీవాసులకష్టములు నివారణముకావనీ ప్రచారముచేసి, అబిసీనియా ఆక్రమణను ముసొలోనీ సంపూర్తి గావింపదలచినాడు. కాని ధనలేమి అతనినిపట్టి వేధిస్తున్నది. ఇంగ్లండు సహాయము పొందాలని ఉంది. అందుకొరకు యింగ్లండుతో ఒడంబడిక చేసికొన్నాడు. ఇంగ్లండుతో ఒడంబడిక జరిగినదని విన్నతోడనే యిటలీప్రజలు చాల సంతోషించారు. కాని వలసరాజ్య వాంఛ ముసొలోనీనిపట్టి వేధిస్తున్నది. స్పెయినులో తనపలుకుబడి హెచ్చు గావించుకున్నగాని మధ్యధరాసముద్రమందు తన కెక్కువ అధికారము చలాయించుటకు అవకాశముండదని అతని విశ్వాసము. స్పెయినులో తాటస్థ్యము వహించటం అతని కిష్టములేదు. తన బెదరింపులకు చాంబర్లేను లొంగలేదేయను నిస్పృహ ముసొలోనీకి బాగుగ ఉంది. యింగ్లండుతో చేసికొన్న ఒడంబడిక వెంటనే అమలులో పెట్టాలని ముసొలోనీ ఆలోచన. స్పెయినులో తాటస్థ్యము వహిస్తే నేతప్ప ఒడంబడిక అమలు పెట్టటానికి వీలులేదని చాంబర్లేను పట్టుదల. ఇక వీరికి రాజీ ఎట్లుకుదురుతుంది?

జెకోస్లవోకియా

పూర్వపు ఆస్ట్రియా హంగెరీ దేశాలలోని వివిధజాతుల అల్పసంఖ్యాక సముదాయాలు కలుస్తే యీరాజ్యం స్థాపించబడింది. [illegible]చిన 20 సంవత్సరాలనుండి జెకోస్లవోకియా ప్రభుత్వంవారు అల్పసంఖ్యాకుల కెట్టినష్టము రానీయకుండ రాజ్యపాలన గావిస్తున్నారు. ఆస్ట్రి

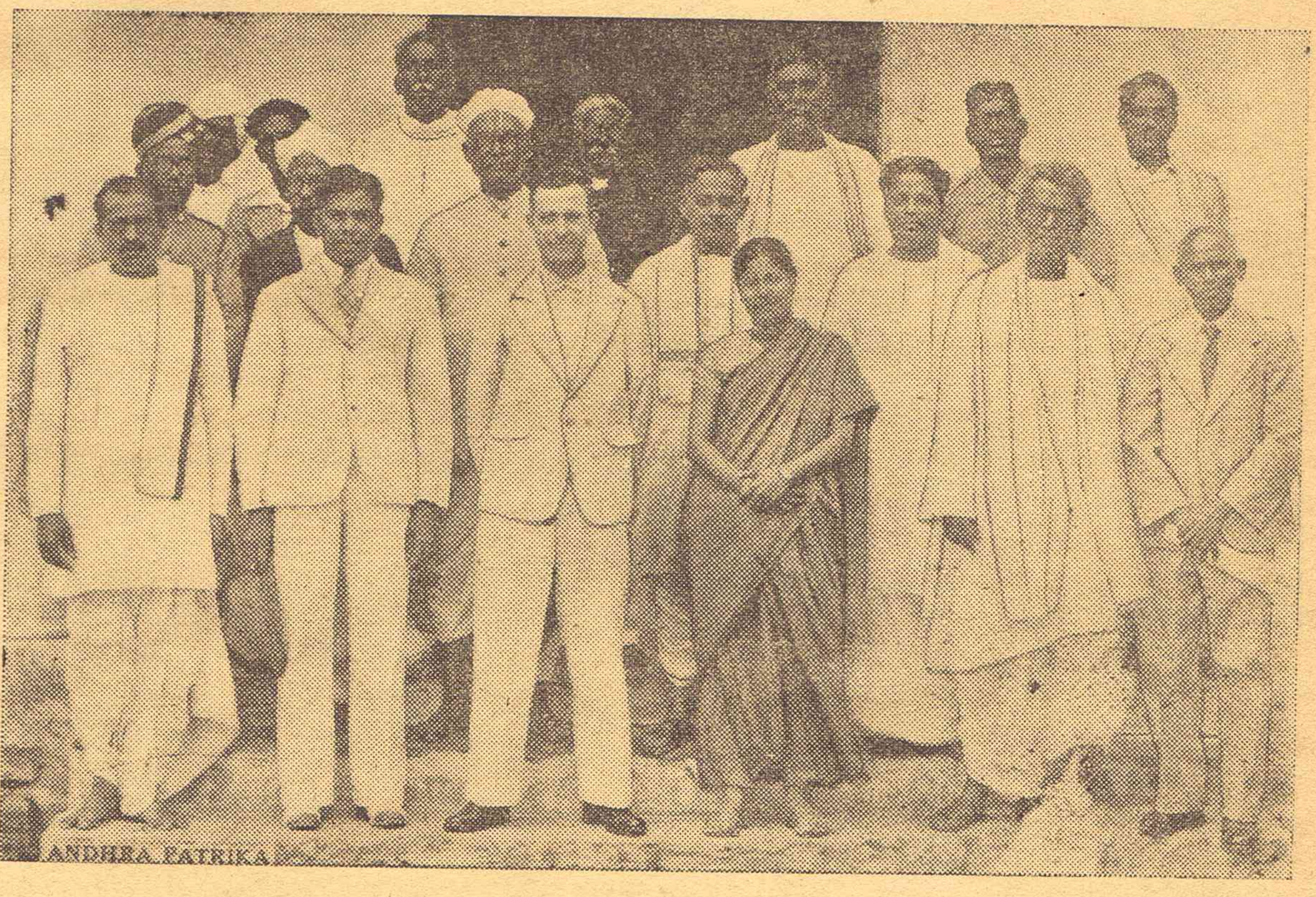

మదనపల్లి తాలూకా మద్యనిషేధ ప్రచారసంఘ సమావేశము

చెయ్యగలరు చెప్పండి! మావారికి ఆవిడగారి మీద ఇంతమోజున్నదని నా కిదివరకు తెలియదు. పోనివ్వండి. ఎవరు చేసుకున్నంత వారికి!" అని బిగులుగా ఊరుకుంది సౌభాగ్యం.

ఆపిల్ల వెళ్లిపోయినతరవాత కాస్సేపటివరకూ కనకంగాని, ఆడబిడ్డగాని ఈవిషయం ఏమీ ఒకరితో ఒకరు అనుకోలేదు.

కనకంహృదయం కాస్సేపు అసూయతో దహించుకుపోయింది. ఈ సరోజిని ఎవతె? ప్రకాశం ఆపిల్లను సంధిలోకూడా కలవరించటానికి ఆమె అతనికి ఏమిసౌఖ్యం ఇచ్చిఉంటుంది? తనకు సౌభాగ్యంమీదలేని అసూయ సరోజిని మీద ఎందుకుండాలో కనకం నిర్ణయించుకోలేదు.

ఈ అసూయావస్థలో మరొక ఆలోచన వచ్చి కనకంహృదయాన్ని ఒక్క ఊపు ఊపి వదిలింది. ఈసంధిలో ప్రకాశం ఆ సరోజినినికాక తనపేరే కలవరించిఉండినట్లయితే! ఎంత అల్లరి జరిగి ఉండేదో కనకం ఊహించనైనా లేకపోయింది. ఆమెకడుపు చల్లగా ఆసరోజిని ఎవరోగాని తన మానం కాపాడింది. ఇంతకూ తనఅదృష్టం బాగుంది. ఈసారికి నిజం బయట పడబోవటంలేదు!

కనకం అప్రయత్నంగా ఒక దీర్ఘమైన నిట్టూర్పువిడిచి, ఆడబిడ్డతో "మనసులోఉన్న మాట అట్లా, సోదిలోవచ్చినట్టు, కలవరింతలో బయట పడుతుంది కామాలు!" అన్నది.

కనకంఆడబిడ్డ చప్పరించింది.

"ఆఁ. ఆపిల్ల చాదస్తం. నువ్వు రెండుమూడుసార్లు నిద్రలో ప్రకాశంపేరు అనటం నేను విన్నాను! దాని కేమిటి ?"

కనకం ఒక్కసారిగా కొయ్యబారిపోయింది.

ఇంతకూ నిజం దాగనేలేదన్నమాట!... కాని తన అదృష్టం బాగానేఉంది! కావలిసింది అదీ!